

Tweede Kerstdag 2023 - zangdienst

JEZUS AAN ONS GELIJK WIJ AAN HEM GELIJK

Galaten 4, vers 4 t/m 7

God is mens geworden. God is in Jezus als kindje in de kribbe tot ons gekomen om ons te redden. Volgens mij heb ik daarmee de betekenis van Kerstfeest samengevat. Nu, u zult dat mogelijk deze dagen in alle toonaarden hebben gehoord. Maar laatst vroeg iemand mij: 'had God ons ook niet op een andere manier kunnen redden?' Dat was geen kritische vraag, maar vooral een overpeinzen: waarom is God nu deze weg gegaan? Waarom die weg van kribbe tot kruis? Ja, om ons te redden. Maar... als God oppermachtig is, dan had Hij ons in Zijn Goddelijkheid toch ook op een andere manier kunnen redden? Misschien ook op een wat minder rauwe wijze, want het is toch heftig die geschiedenis van kribbe tot kruis!

Misschien stel ik nu vragen, die helemaal niet uw vragen zijn. Ik hoop dat u dan niet gelijk afhaakt, want ik ben nog maar net begonnen met mijn overdenking... Maar ik vond de vraag 'waarom nu zo?' eigenlijk best wel belangrijk. Want het gevaar bestaat dat wij zomaar over de diepte van Kerstgebeuren heen zouden zingen. Dat het stuk gezongen wordt met wat simpele oneliners. Of dat het losgezongen wordt van de harde werkelijkheid van alledag. Of – nog erger – dat je op een moment, misschien tijdens een of andere crisis of verandering, tot de ontdekking komt dat je er eigenlijk weinig mee kunt wat je altijd 'gewoon' hebt geloofd. Nou, dat moeten wij niet hebben. Daarom wil ik na alle Kerstvieringen die inmiddels zijn geweest nog even een keer rustig met u naar de betekenis van Kerst kijken: *wat betekent het nu dat God als mens tot ons is gekomen? Waarom ging Kerst zo en niet op een andere manier?*

Ik lees daarvoor een paar woorden uit een brief van Paulus, de brief aan de Galaten. In een hevige discussie die Paulus heeft met andere kerkleiders over dat Jezus echt alles heeft volbracht en dat er niets anders nodig is om gered te worden, grijpt hij midden in die discussie hierover terug op het Kerstgebeuren: God Die in Zijn Zoon Jezus als mens in onze mensenwereld is verschenen.

Galaten 4, vers 4 t/m 7

4Maar toen de volheid van de tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon uit, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet,

5om hen die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij de aanneming tot kinderen zouden ontvangen.

6Nu, omdat u kinderen bent, heeft God de Geest van Zijn Zoon uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!

7Dus nu bent u geen slaaf meer, maar een zoon; en als u een zoon bent, dan bent u ook erfgenaam van God door Christus.

Hij aan ons gelijk

Toen de volheid van de tijd was gekomen, zo begon Paulus. Of zoals Lukas vertelt: 'en het geschiedde toen de dagen vervuld werden....' De dagen werden vervuld, de volheid van de tijd was gekomen: het was zover. Ja, de negen maanden zwangerschap van Maria zaten erop, toen zij in Bethlehem gearriveerd waren. Maar ik hoor ook een diepere betekenis in 'toen de volheid van de tijd gekomen was', namelijk: er zal nu een nieuwe, allesbeslissende fase in Gods plan geboren worden. Al die eeuwen in verwachting zijn, die duizenden jaren menselijk bestaan, die miljoenen jaren van de kosmos vonden hier hun vervulling en scharnierpunt: het moment dat God Zijn Zoon zond.

Toen de volheid van de tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon uit, geboren uit een vrouw.... 'Geboren uit een vrouw', dat is een joodse uitdrukking, een spreekwijze, dat betekent: 'helemaal mens'. 'Volledig menselijk'. De hemelse heerlijkheid kwam tot ons als door en door mens. ... Maar waarom? Waarom zo?

Ik zal maar gelijk mijn antwoord geven: 'ik weet het niet'.

Ik kan het niet verklaren. Ik kan er wel veel over zeggen. Maar het is zoals met de liefde. Liefde kan je ook niet verklaren. Je kunt er veel waardevolle dingen over zeggen, maar als je het helemaal wilt

verklaren, of nog erger: als je tot een kloppend systeem probeert te maken, dan maak je het helemaal stuk, dan doe je de liefde geweld aan. Maar dat je 'liefde' niet kunt verklaren, bewijzen en uitleggen, dat betekent niet dat de liefde er niet is. Nee, gelukkig wel! Je hoeft niet alles te kunnen verklaren en uit te leggen, wat er is. Nu, zo is het ook met de menswording van God. Ga het niet verklaren, of het in een kloppend geloofssysteem proberen te krijgen. Dan maak je meer stuk dan dat het je helpt. Dat God mens is geworden – waarom zo, waarom op deze wonderlijke manier - dat blijft een Goddelijk geheim. Een geheim, waarbij je met liederen en gedichten vaak dieper kan afsteken naar de betekenis hiervan, dan met redeneringen en verklaringen.

Maar stel je voor hè, dat God *niet* als mens tot ons was gekomen, maar dat God tot Zijn wereld zou zijn gekomen in al Zijn Goddelijke majesteit en heerlijkheid... Dan was er niets van ons overgebleven... Ik heb afgelopen vrijdag bij een viering in het Gerard Dou huis dit met een voorbeeld proberen uit te leggen. Ik vertelde over een jongetje die bedroefd naar zijn vader was gerend. Hij was zo verdrietig, want hij wilde een jong vogeltje bij hen in de tuin redden. Dat kleine vogeltje was uit het nest gevallen. Maar toen hij de ladder had gepakt en heel voorzichtig het jonge vogeltje naar

boven had gedragen en hij bijna bij het nest was, toen schrokken de andere kleine vogeltjes zo dat er nog meer vogeltjes uit het nest vielen... 'Tja', zei zijn vader, die eerst rustig naar hem luisterde, 'tja, eigenlijk moest je zo klein zijn als die vogeltjes zelf. Dan had je ze kunnen redden.' ... Nou zo iets. God heeft Zich zo klein en kwetsbaar als ons gemaakt, omdat wij Zijn Goddelijke aanwezigheid niet hadden aangekund. Zijn hemelse heerlijkheid zou ons helemaal hebben weggevaagd.

Maar aan de andere kant: als God *niet* naar ons was toegekomen, dan waren wij ook reddeloos verloren geweest. Want: een wereld waarop zoveel gebeurt... Een wereld die ondanks alle verworven kennis, techniek en ervaring niet beter wordt... een wereld waarop alles vergankelijk is en ieder mensenleven is ingeklemd tussen geboren worden en sterven. En wij – autonoom als wij soms denken te zijn – hebben ons ondertussen overgeleverd aan allemaal machten en krachten die ons beïnvloeden en vasthouden, die onze verering en offers vragen... maar ons niet kunnen redden. Wij kunnen onszelf op deze wereld niet redden! Wij kunnen elkaar ook niet uitredden, want we zitten allemaal in hetzelfde wereldse moeras. Maar God dank: God heeft in de volheid van de tijd Zijn Zoon gezonden, geboren uit een vrouw, zo menselijk als het maar zijn kan.

En dat 'zo menselijk als het maar zijn kan', dat is zo belangrijk om vast te houden. De kerk heeft het ons voorgesproken en doorgegeven: Jezus is 100 procent God en 100 procent mens. Als ik het zo zeg, klinkt het als een droge wiskundige formule. En daarvoor heeft men dan in de eerste eeuwen kerkgeschiedenis elkaar de tent uit gevochten? Ja inderdaad. Maar er staat ook wat op het spel. Houd daarom alsjeblieft deze woorden vast – het zijn beproefde woorden - want dat Jezus door en door mens was, honderd procent mens, geeft zoveel diepte en kracht aan je geloof:

Het hele menselijke bestaan – ook al onze vragen, teleurstellingen, pijn, verleidingen, crises en hoogtepunten – het hele menselijk is door Hem gedragen, doorleefd, tot het Zijne gemaakt, want Hij was honderd procent mens. Jezus heeft niet elke ziekte gehad, Hij heeft niet alle trauma's ervaren die er zijn, Hij heeft niet elke verleiding gekend van alle verleidingen die er kunnen zijn..., maar dat hele menszijn, dat beschadigde en gehavende mens-zijn waar u en ik deel aan hebben, dat is door God Zelf aanvaard, helemaal tot het Zijne gemaakt. Er is geen hoekje of gaatje van ons bestaan dat niet is opgenomen in Zijn Goddelijke aanwezigheid. Ontluisterend... als je bedenkt hoe groots en heilig God is... en wat een vuilheid en wreedheid en troosteloosheid door Hem dus werd aanvaard. Maar... Hij wilde het delen!

Hij wilde het delen... als honderd procent mens, zoals wij. Niet 50 procent mens en 50 proces God, nee Jezus was geen supermens, zoals uit films en verhalen, die boven alle menselijke misère vloog of die het met zijn superpower in een handomdraai wel even zal veranderen. Nee, zijn lijden was echt lijden. Jezus heeft ook verleidingen gekend, strijd, zwakte. Zijn God-zijn maakte daarbij lijden niet draaglijker, maar juist moeilijker. Zoals bij een patiënt die bewust een ingreep ondergaat, zonder narcose of verdoving, maar met volle

kennis van wat komen gaat..., zo ging Jezus deze menselijke weg voor ons – bewust, met Goddelijk bewustzijn - en heeft Hij ons mens-zijn op Zich genomen.

Alle persoonlijke levensverhalen van ons zijn opgenomen in Zijn levensverhaal van kribbe tot kruis. Moest het zo? Tja, mensen konden elkaar niet redden, er moest – zeg maar – 'iemand van buitenaf komen'. En zonder redding bleef er niets anders dan de dood over. Kon het dus niet anders? Of... *wilde God niet anders...*? Als dat laatste het geval is – en dat denk ik eigenlijk – dan wordt mijn verwondering over de Kerstgeschiedenis alleen maar groter... God wilde niet anders. Nu, dan kan ik niets anders dan...: 'Komt laten wij aanbidden die Koning.'

Wij aan Hem gelijk

Paulus zegt nog iets anders over het waarom van Kerst. Paulus zegt: dit was de manier waarop God ons heeft vrijgemaakt. Jezus' komst betekende onze vrijheid. Bevrijding van binnenuit. Zoals bij een ernstige ziekte soms goede cellen in het lichaam worden teruggeplaatst, of cellen van een donor zijn ontvangen en in het lichaam worden ingebracht om van binnenuit genezing te schenken en alle kwade cellen af te breken, zo is Christus ons menselijk bestaan binnengekomen om genezing en leven te brengen en de dood en het kwaad te vernietigen.

Paulus zegt het zo, met een ander beeld: doordat Christus de meest vernederende weg is gegaan, als een slaaf, mochten wij richting de vrijheid. Wij zijn als slaven vrijgekocht – aan welke machten wij ons als mensen ook allemaal hadden uitgeleverd als slaaf – wij zijn vrijgekocht en geadopteerd als Gods kinderen. Een totaal nieuw bestaan is er voor u en mij aangebroken. Een nieuw bestaan als kind van God.

Nu, daarmee wordt het wonder van Kerst voor mij alleen nog maar groter, nog groter...: *God heeft er in Jezus Christus niet alleen voor gekozen om aan ons gelijk te zijn. Wij mogen dus ook aan Jezus gelijk worden, namelijk: kind aan huis bij de Vader.* Kerst is niet alleen het mysterie dat God ervoor heeft gekozen om mens te worden, maar ook het mysterie dat wij – ik zou bijna zeggen – Goddelijk mogen worden. Zo omschrijft Johannes het zo ongeveer in zijn eerste brief: 'Geliefden, nu zijn wij kinderen van God en het is nog niet geopenbaard wat wij zullen zijn. Maar wij weten dat, als Hij (Christus) geopenbaard zal worden, *wij Hem gelijk zullen zijn.* (1 Johannes 3:2) ' Niet alleen 'Hij aan ons gelijk' – hoe wonderlijk dat ook is! - maar ook 'wij aan Hem gelijk'!

En daarom, zo legt Paulus verder uit, heeft God niet alleen Zijn Zoon uitgezonden tot onze menselijke wereld, maar heeft God ook Zijn Geest uitgezonden om ons te leren, om ons te vormen, om ons te helpen te begrijpen wat dit is en hoe wij dat moeten doen: Hem gelijk zijn. Want dat is een totaal nieuw bestaan, een totaal andere manier van leven, ja, het leven zelf!

Hem (aan Jezus) gelijk mogen zijn, dat is – zo zegt Paulus – 'Abba Vader!' roepen. Aan Jezus gelijk mogen zijn, dat is: je vastklampen aan je hemelse Vader. Diep verbonden zijn met God. Leven door Zijn kracht. Gedragen worden in Zijn liefde. Geleid worden door Zijn

Geest. Strijdbaar zijn tegen de machten die ons omringen. Bedoeld om eeuwig met God te leven. Kind van God zijn, aan Jezus gelijk zijn, dat betekent ook – we gaan het straks zingen – hier op aarde Jezus' ogen zijn. En Zijn oren willen zijn voor een ander. En Zijn handen zijn om anderen te zegenen en te helpen. En Zijn voeten om een ander nabij te zijn en stappen te zetten. Aan Jezus gelijk zijn...

Waarom is God deze weg gegaan?

Ik heb u nog steeds niet het antwoord gegeven. Want – ik heb het al eerlijk gezegd – ik heb het antwoord niet. Maar eigenlijk heb ik ook geen behoefte om dit Goddelijk mysterie verder te ontrafelen. Wij kunnen beter het bezingen, het proeven, het uitleven en misschien steeds iets meer onszelf het eigen maken.

*God wilde ons mens-zijn delen,
voor de volle 100 procent...
om ons te laten delen in Jezus heerlijkheid...
voor 100 procent anders gemaakt
en dat uit 100 procent liefde en genade.*

Ik ben de tel kwijtgeraakt en u?

Heeft u vragen of een reactie: ds. E.G. (Eddy) de Kruijf // 06-40632938 // dekruijf@live.nl